

Rapport från Nipakademin Hjärnstorm på SVAR i Ramsele

Nipakademin anordnade lördagen den 30 augusti en s.k. hjärnstorm på SVAR i Ramsele. Inbjudna var Nipakademin medlemmar, dess undergrupper och avknoppade verksamheter, kraftbolagen, politiker, företagare samt personer med intresse för samhällsfrågor. Totalt deltog 29 personer. Dagordningen för hjärnstormen var följande:

10.00 Inledning	Thorsten Laxvik
Idéforum- fritt att presentera egna tankar och åtgärder inför framtiden	Alla
Enkätundersökning-infl. Européer	Åke Wikström
Alternativ för SVAR i framtiden	Bengt-Erik Näsholm
Framtidsbyn-Bredbandsbullenbyn	Åke Wikström
11.50 Organisation av eftermiddagen, bildande av grupper	Thorsten Laxvik
12.00 Lunch	
13.00 Grupparbeten i valfri grupp, vad vill och hur går vi vidare	
14.00 Redovisning av olika grupper	
15.00 Kaffe	
15.30 Diskussion	
16.00 Avslutning	Thorsten Laxvik

Inledning

Nipakademin ordförande, Thorsten Laxvik, hälsade alla välkomna och berättade om vilka som inbjudits. Kraftbolagen hade tackat nej till deltagande.

En hjärnstorm innebär fritt tänkande. Inga krav på beslut, inget ansvar, spåna fritt. Tugga, spotta ut och behåll det som passar.

Nipakademin och dess arbetsgrupper presenterades. Något om den kommande köttskolan den 8 november sades.

Varför detta möte – de stora satsningarna på elproduktionen i området i form av dammar och vindkraftverk. Detta ger oss ett tema för området – bärkraftig utveckling, hållbar utveckling. Hur ska vi ta tillvara de möjligheter som uppstår?

Aktörerna är bolagen, kommunen och det civila samhället. Viktigt att förstå detta och gränserna däremellan. Ett starkt civilt samhälle främjar utveckling. Att demokratin fungerar är av största vikt eftersom det då produceras tillit.

Energiutförelse kräver energiinförelse. Vi behöver människor till bygden. Helst välorganiserade. Vi ser att vissa saker drar hit nya invånare – Skogsnäs, Urkult, Rafnastämman är arrangemang som ger anknytning till bygden. Forskning visar att kreativa städer i historien utmärks av att nya grupper konfronteras med gamla. Motsättningarna leder till utveckling.

Temat för dagen är alltså uthållighet, samarbete och det civila samhället. Några arbetsgrupper är givna – hur får vi hit fler människor (bredbandsbullenbyar)? Hur ska SVAR kunna utvecklas, vad ligger i nybonderiets förlängning, vilka typer av samhällsservice behövs i ett lokalsamhälle? Vad mer kan vi göra spånargrupper kring? Världens renaste vatten? Utbildningar? Laxen åter i älvarna?

Åke Wikström presenterade en idé om att ha hållbarhet som tema. Han utvecklade detta i förbindelse med en diskussion om den s.k. Bredbandsbullenbyn enligt följande:

Framtidsbyn- en by byggd på ett koncept för uthållighet.

Byn byggs i ett område av Sverige som karaktäriseras av tillgång till uthålliga energikällor såsom vattenkraft, vindkraft och bioenergi.

Byn har tillgång till mark för odling och uppfödning.

Husen byggs efter principer som innebär långt drivet kretslopp av energi, vatten och andra resurser.

Arkitekt Anders Nyquist, Njurunda, har under ca 30 år utvecklat kompletta koncept baserat på dessa principer. En by byggd efter hans koncept och ägande en del i ett vindkraftverk kan man med fog säga är byggd efter principen om uthållighet.

Åke Wikström föreslog att vi arbetar för att realisera ett projekt av detta slag. Vi bör ta fram en beskrivning av vårt koncept inklusive kalkyler och inbjuda intresserade att investera och delta i den process som leder till att byn byggs. Denna process leder till stort engagemang och till anpassade lösningar.

Enkätundersökning bland inflyttade européer

Åke Wikström redovisade också en enkätundersökning gjord bland inflyttade européer. Undersökningen har genomförs av Medborgarkontoret i Ramsele. Av 56 personer besvarade 24 enkäten, mest tyskar och holländare. Några slutsatser är följande:

Hur ökar man inflyttning av européer?

- Turism
- Internet
- Kontakt med redan inflyttade
- Information på tyska och engelska över vad samhället erbjuder

Vad är bra?

- Trevliga människor, lätta att nå
- Bra miljö, lugn och ro
- SFI
- Medborgarkontorens hjälp

Vad behöver vi bli bättre på?

- Information om sociala system och rättigheter
- Bättre inkludering på arbetsmarknaden
- Kortare handläggningstider hos myndigheter
- Att använda inflyttarnas potential
- Att sälja oss på Internet

Sahibi gav sin syn på integrationen.

Sahibi, som är en invandrare från Afganistan, hade en del kritiska synpunkter på den förda flyktingpolitiken. Invandrarna skulle lättare kunna integreras på landsbygden. Byalag och lokala grupper skulle kunna bistå i denna process.

Alternativ för SVAR-huset i framtiden

Bengt-Erik Näsholm berättade om SVAR-huset, dess tillkomst och möjlig användning i framtiden.

Riksarkivets besökscentrum inom SVAR står inför förändringar som högst sannolikt innebär en kraftig neddragning av verksamheten. Husets unika läge vid Utsiktsnipan samt dess arkitektur utgör värden som bör tas till vara. Bengt-Eriks föredragning pekade på ett antal möjliga områden för framtiden:

- Arkivforskningen bibehålles men utvecklas med nuvarande arkiv som bas
- Utställningar för att visa energiframställningsprocesser med vatten och vind
- Utställningar om skogsbruket
- Turistterminal för mellannorrlands inland
- Konferensservice
- Restaurang
- Hotellverksamhet som i en framtid kan till vissa delar kan flexibelt anpassas till annan användning såsom seniorboende

Före lunch beslöts att hjärnstormen skulle ske på följande områden:

- Samhällsservice
- Bredbandsbillerbyn
- Nybonderiet
- Framtidsscenario för SVAR-huset

Efter lunchen arbetades i olika grupper enligt ovan och efter en kaffepaus vidtog redovisningen vars resultat framgår nedan:

Nybonderigruppen

Nybönderna berättade om sina nya verksamhetsformer med kooperativ djurhållning i Ramsele (Rafna Gård) med gemensam vinterhållning (både kooperativ och vinterhållning av andras djur mot betalning) hos Laxvik på Tjärnbotten. Nisse berättade om den gemensamägda (åtta delägare) djurvagnen. Thorsten berättade om sitt kotell med både helpension för utomstående och halvpension för de som bara vill ha vinterhållning och hålla sin ko hemma på sommaren.

Kotell med helpension innebär att man köper ett ungdjur (cirka 4 500 kr) och låter det bo i Kotellet mot betalning i cirka 18 månader (ca 9 000). Därefter får man hem sitt djur i sex lådor. Fyra lådor täcker utgifterna, den femte behåller man och den sjätte ger vinst. Det hela går ihop eftersom Kotellägaren får EU-bidragen på djuret. Halvpension syftar till att mindre jordägare ska kunna hålla sina torp öppna.

Nybönderna håller också på att bygga upp en försäljningsorganisation för kvalitetskött (naturbeteskött). Försäljning börjar hösten 2009. Föreningen består av 7 fysiska och 3 juridiska personer.

Jim och Niklas berättade om sina slakteriplaner. De planerar för slakt, styckning och på sikt char. Karlströms nämndes i sammanhanget. Niklas har jobbat som kökschef och kan mathantering och marknaden för kvalitetsprodukter.

Staffan berättade att det finns plats för nybönder i Lungsjön. Många hektar finns att få fram. Vi spånade kring att de finns plats på flera av fjällbyarna för nybönder. Kan Lungsjön vara en bas för en bredbandsbillerby? En diskussion om skogsbyte vidtog. Sådant gynnar sannolikt tillväxten i skogen. Kommunens skogar borde kunna betas på detta sätt. Forskning behövs, sade någon.

Gruppen tänkte grönt och uthålligt. Tanken på att göra turistpaket kring nyböndernas verksamheter likt jämtarnas ”sinnenas väg” framlades. Någon riktig brainstorm kom inte igång men samordningen av tankarna gav energi åt deltagarna i gruppen.

Rapport från gruppen Breddbandsbillerbyn

Vilka?

- Kreativa
- Klimatflyktingar
- Dinks
- ”Sektter” med hälsoprofil
- Storstadsflyktingar
- Nysvenskar

Vad?

- Företag (nätberoende)
- Behandlingshem för processberoende (spelberoende mm)
- Naturbruk
-

Hur?

- Förstudie, lämplig plats, finansiering, referenspersoner från Europa
- SSVAB, Vinby, bef. Eller ny
- Nybyggnation i bef. område (typ PerAlbin torp), kretsloppshus, breddbandskvarter

Kännetecken

- Ren luft
- Rent vatten
- Tystnad
- ”Lilla Schweiz”

Rapport från gruppen SVAR:s framtid

Gruppen hade diskuterat framtiden för SVAR-huset och såg intressanta möjligheter i linje med vad Bengt- Erik Näsholm presenterat på förmiddagen. En eventuell hotellutbyggnad skulle också kunna utformas med uthållighet som ledord. Gruppen beslöt att lägga till utbildning inom ekologiskt lantbruk. Gruppen hade beslutat om ett möte redan kommande vecka för att ställa samman ett förslag till hur man kan lägga upp en förstudie.

Thorsten Laxvik tackade alla närvarande och nämnde att ett bra sätt att medverka i fortsättningen var att bli medlem i Nipakademin.